

OKRESNÁ PROKURATÚRA LEVICE

Šafárikova 7, 934 01 Levice 1

Mesto Tlmače
Mestské zastupiteľstvo
Mestský úrad
Námestie odborárov 10
935 21 Tlmače

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
Pd 133/25/4402-2

Vybavuje
Mgr. Lívia Szillerová

Levice
08.09.2025

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Tlmače č. 4/2020 zo dňa 10.12.2020 o parkovaní a odstavení vozidiel a vrakov na miestnych komunikáciách, parkoviskách a verejných priestranstvách – protest prokurátora podľa § 23 odsek 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“)

Proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Tlmače č. 4/2020 zo dňa 10.12.2020 o parkovaní a odstavení vozidiel a vrakov na miestnych komunikáciách, parkoviskách a verejných priestranstvách, podávam podľa ustanovenia § 23 odsek 1, § 27 odsek 1 zákona o prokuratúre v spojení s ustanovením § 21 odsek 1 písmeno a) bod 5. zákona o prokuratúre

protest prokurátora,

ktorým podľa § 23 odsek 2 písmeno f) zákona o prokuratúre navrhujem, aby protestom prokurátora napadnuté všeobecne záväzné nariadenie bolo **zrušené**.

Všeobecne záväzným nariadením mesta Tlmače č. 4/2020 zo dňa 10.12.2020 o parkovaní a odstavení vozidiel a vrakov na miestnych komunikáciách, parkoviskách a verejných priestranstvách bol porušený zákon a to v ustanovení § 6 odsek 1, odsek 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“), § 4, § 25 odsek 1 písmeno s/, písmeno u/, zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“), § 60, § 63, § 67 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 79/2015 Z. z.“), § 22 odsek 1 písmeno l), § 52 a nasl. zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“), § 4 odsek 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 400/2015 Z. z.“).

Podľa § 27 odsek 3 zákona o prokuratúre ak zistíte, že protest je dôvodný, ste povinní bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, protestom napadnuté všeobecne záväzné nariadenie zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu ma upovedomte v lehote do 90 dní od doručenia protestu.

Podľa § 27 odsek 5 zákona o prokuratúre ak orgán verejnej správy nevyhovie protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 odsek 3 písmeno f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 45 odsek 4 Správneho súdneho poriadku prokurátor je oprávnený podať žalobu proti všeobecne záväznému nariadeniu, proti ktorému podal protest, ktorému nebolo vyhovené.

O d ô v o d n e n i e

V rámci dozoru prokuratúry nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov bolo preskúmané Všeobecne záväzné nariadenie mesta Tlmače č. 4/2020 zo dňa 10.12.2020 o parkovaní a odstavení vozidiel a vrakov na miestnych komunikáciách, parkoviskách a verejných priestranstvách (ďalej aj „VZN č. 4/2020“) prijaté na zasadnutí mestského zastupiteľstva konaného dňa 10.12.2020 a bolo zistené, že týmto VZN č. 4/2020 bol porušený zákon a to v ustanovení v ustanovení § 6 odsek 1, odsek 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“), § 4, § 25 odsek 1 písmeno s/, písmeno u/, zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 8/2009 Z. z.“), § 60, § 63, § 67 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 79/2015 Z. z.“), § 22 odsek 1 písmeno l), § 52 a nasl. zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“), § 4 odsek 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 400/2015 Z. z.“).

VZN č. 4/2020 mesta Tlmače bolo prijaté na základe viacerých právnych predpisov, a to predovšetkým zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) a zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Nariadenie zakotvuje viaceré ustanovenia, ktoré sú doslovne prevzatým textom zákona, a to predovšetkým zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pričom problém predstavujú duplicitne uložené povinnosti v porovnaní so zákonným znením (napr. § 25 citovaného zákona).

V ustanovení § 2 odsek 2 VZN č. 4/2020 je upravené parkovanie na chodníkoch, na verejnej zeleni

- mesto nemá zákonné zmocnenie na to, aby regulovala nezodpovedné parkovanie odporujúce pravidlám zákona č. 135/1961 Zb. a zákona č. 8/2009 Z. z. prijatím vlastného VZN za účelom rešpektovania pravidiel cestnej premávky. V prípade nerešpektovania pravidiel § 22 odsek 1 písmeno l) zákona č. 372/1990 Zb., ide o tzv. „nezákonné parkovanie“ a ide o porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky
- zákon č. 8/2009 Z. z. v § 25 odsek 1 taxatívne upravuje, kde vodič nesmie zastaviť a stáť (podľa § 137 odsek 1 zákona o cestnej premávke, porušenie povinnosti ustanovených týmto zákonom sa považuje za porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky“)

V ustanoveniach § 2 odsek 2, 4, § 6 a § 7 VZN č. 4/2020 sa jedná o dvojité postih za porušenie povinností – t. j. aj za porušenie zákona aj všeobecne záväzného nariadenia napr. zákaz parkovania na verejnej zeleni, chodníkoch, ktorý je upravený v § 25 zákona č. 8/2009 Z. z. , § 47 odsek 1 g / zákona o priestupkoch zabratie verejného priestranstva. *Podľa § 47 odsek 1 písm. g/ zákona o priestupkoch, priestupku sa dopustí ten, kto poškodí alebo neoprávnene zaberie verejné priestranstvo, verejne prístupný objekt alebo verejnoprospešné zariadenie.*

Podľa § 6 odsek 1 zákona č. 369/1990 Zb. obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia; nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Podľa § 6 odsek 2 zákona č. 369/1990 Zb. vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 4 odsek 4 zákona č. 400/2015 Z. z. do právneho predpisu sa nepreberá ustanovenie iného právneho predpisu, ale použije sa odkaz na tento právny predpis alebo na priamo záväzný právny akt Európskej únie.

Podľa § 3 odsek 2 cestného zákona miestnu štátnu správu vo veciach miestnych ciest a účelových ciest vykonávajú obce ako prenesený výkon štátnej správy. Obce na miestnych cestách a na účelových cestách určujú použitie dopravných značiek, dopravných zariadení a povoľujú vyhradené parkoviská. Obce v rámci preneseného výkonu štátnej správy prejednávajú priestupky podľa § 22c na úseku miestnych komunikácií a účelových ciest.

Podľa § 6a cestného zákona na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest

na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len "parkovacie miesta") a na stanovištia vozidiel taxislužby, ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta a stanovištia vozidiel taxislužby musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, 2r) spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.

Obec/mesto pri prijímaní všeobecne záväzných nariadení musí uplatňovať zásadu, že svoju normotvornú právomoc nemôže uplatňovať neobmedzene na úpravu akýchkoľvek spoločenských vzťahov existujúcich v územnom obvode obce. Normotvorná pôsobnosť sa orgánu územnej samosprávy udeľuje len na úpravu vecí územnej samosprávy s poukazom na ust. § 4 odsek 3 zákona č. 369/1990 Zb., ako aj na čl. 65 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky. Normotvornú právomoc teda obce/mestá môžu uplatňovať len v tej časti správy svojich vnútorných vecí, ktorou realizujú územnú samosprávu podľa čl. 65 Ústavy Slovenskej republiky. Nad rámec citovaného článku môžu obce upraviť všeobecne záväzným nariadením aj ďalšie vzťahy, ak im zákonodarca udelí výslovné splnomocnenie na normotvornú činnosť. Obce/mestá pri prijímaní všeobecne záväzných nariadení v oblasti samosprávy v súlade s ust. § 6 odsek 1 zákona č. 369/1990 Zb. musia rešpektovať okrem Ústavy aj ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky. Inak povedané, ak spoločenské vzťahy, napríklad týkajúce sa verejného poriadku, sú upravené zákonmi, je potrebné rešpektovať túto úpravu a nie je ani namieste preberať túto úpravu do všeobecne záväzného nariadenia obce ako originálneho právneho predpisu, pretože dochádza k situácii, keď orgán obce pri prijímaní všeobecne záväzného nariadenia fakticky hlasuje o texte zákona, t. j. o prijatí alebo neprijatí všeobecne (aj pre obce) záväznej právnej normy schválenej Národnou radou Slovenskej republiky. Preberanie zákonných úprav do všeobecne záväzných nariadení nie je prípustné, pretože podmienky pre ich vydávanie upravené v § 6 odsek 1, odsek 2 zákona o obecnom zriadení to nepripúšťajú. Osobitne sa toto konštatovanie vzťahuje na tie časti nariadenia, v ktorých sa jeho adresátom ukladajú povinnosti, pretože tieto – fakticky prevzaté zo zákonov, z ktorých niektoré sú priamo citované v jednotlivých článkoch nariadenia – tým, že sú súčasťou nariadenia, vytvárajú tiež zákonodarcom (Národnou radou SR) nezamýšľaný priestor pre postih adresátov zákona nielen za porušenie zákona, ale aj za porušenie VZN.

Špecifická je úprava autovrakov, t. j. starých vozidiel v § 60 až § 68 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., ak sú tieto odstavené na verejných priestranstvách. Tejto úprave potom zodpovedajú aj osobitné skutkové podstaty priestupkov (§ 115) a správnych deliktov (§ 117) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. Ide o špeciálnu úpravu, ktorá má prednosť pred úpravou v zákone o priestupkoch. Úprava autovrakov v nariadení je nadbytočná z dôvodu duplicity, pretože práva a povinnosti, týkajúce sa starých vozidiel sú predmetom úpravy zákona č. 79/2015 Z. z. - odstránenie starého vozidla je povinnosť vyplývajúca zo zákona o odpadoch.

V § 3 VZN č. 4/2020 mesto upravuje „Podmienky prevádzky vozidiel“

V odsek 1) písmeno a) až e) upravuje, že „okrem zákazov podľa platnej právnej úpravy o technickom stave vozidla je na miestnych komunikáciách a verejných priestranstvách zakázané“

- a) jazdiť nadmerne znečisteným vozidlom alebo s vozidlom prepravujúcim náklad, ktorý znečisťuje miestnu komunikáciu,
- b) prepravovať náklad nedostatočne zabezpečený proti rozprašovaniu, odkvapkávaniu alebo inak znečisťujúci miestnu komunikáciu,
- c) stáť vozidiel znemožňovať čistenie a údržbu komunikácií a verejných priestranstiev, odvoz komunálneho odpadu, znemožňovať bezpečný vjazd a výjazd na pozemky vo vlastníctve fyzických a právnických osôb.
- d) jazdiť po verejnej zeleni a chodníkoch, zastaviť a stáť na nich,
- e) vykonávať údržbu a opravu vozidiel, vrátane výmeny olejov, a doplňovania pohonných hmôt.

Mesto v tomto ustanovení upravilo zákazy, ktoré vyplývajú zo zákona č. 8/2009 Z. z. (písmeno a), b) - § 4 odsek 5 zákona č. 8/2009 Z. z. ,c) - § 25 odsek 1 písmeno u) zákona č. 8/2009 Z. z., d) - § 25 odsek 1 písmeno s) zákona č. 8/2009 Z. z.) . Preberanie zákonných úprav do všeobecne záväzných nariadení nie je prípustné aj preto, že podmienky pre ich vydávanie stanovené v § 6 odsek 1, odsek 2 zákona o obecnom zriadení takýto postup nepripúšťajú. Mestá/obce nemajú ani v rámci preneseného výkonu štátnej správy zákonné zmocnenie na to, aby regulovali nezodpovedné parkovanie odporujúce pravidlám cestného zákona a zákona o cestnej premávke prijatím vlastného VZN.

Podľa § 6 odsek 2 VZN č. 4/2020 druhá veta „*Parkovanie na obecných pozemkoch sa spoplatňuje sadzbou určenou vo VZN o miestnych daniach a poplatkoch v platnom znení*“ Predmetné ustanovenie VZN odkazuje na VZN o miestnych daniach a poplatkoch v platnom znení – avšak vo VZN prijatým mestom nie je parkovanie predmetom dane za užívanie verejného priestranstva – t. j. pri osobitnom užívaní verejného priestranstva nie je upravené parkovanie. VZN o daniach na, ktoré odvoláva VZN č. 4/2020 nie je bližšie konkretizované/specifikované.

Úprava **§ 8 Sankcie VZN č. 4/2020** je v rozpore so zákonom o priestupkoch.

Podľa §8 odsek 1 VZN Priestupku proti verejnému poriadku sa podľa tohto všeobecne záväzného nariadenia dopustí ten, kto z nedbanlivosti alebo úmyselne poruší nariadenie tohto VZN ako aj zabráni tým zvozu komunálneho odpadu a separovaného odpadu v danej časti mesta alebo zabráni prevedeniu zimnej údržby miestnej komunikácie v danej časti mesta

Mesto upravilo sankcie za priestupok a správny delikt, pričom vytvorila vlastné skutkové podstaty priestupkov a správnych deliktov, pričom uvedená úprava je nadbytočná a v rozpore so zákonom, obec je oprávnená prejednávať priestupky, no nemá oprávnenie tvoriť priestupkové právo .

Podľa § 8 VZN

2) Podkladom pre začiatok konania o priestupku podľa článku tohto VZN je správa pracovníka zberovej spoločnosti pri zbere domového a ostatného separovaného odpadu vykonávanou v čase zvozu.

3) Podkladom pre začiatok konania o priestupku podľa tohto VZN je správa Služieb mesta Tlmače a pracovníkov, ktorí prevádzajú zimnú údržbu miestnych komunikácií a chodníkov alebo správa spoločnosti, ktorá prevádza zimnú údržbu miestnych komunikácií.

4) Podkladom pre začiatok konania o priestupku podľa tohto VZN je správa alebo podnet od občana, ktorý je obmedzený odstaveným vozidlom alebo eviduje porušenia zákazov vyššie uvedených. Podnet od občana preskúma poverený pracovník MsÚ Tlmače.

5) Podkladom o priestupku podľa paragrafu 6 a 7 tohto VZN je opakovaná zdokumentovaná (fotografia s dátumom, zápis a pod.) obhliadka vozidla odstaveného na miestnej komunikácii.

6) Obhliadku uskutoční najmenej dva krát s odstupom 14 dní poverený pracovník mestského úradu Tlmače alebo Služieb mesta Tlmače. Po obhliadkach nasleduje skonštatovanie primátorom mesta, že ide o naplnenie skutkovej podstaty paragrafu 6 a 7 tohto VZN. V nadväznosti na toto VZN a zákona o priestupkoch² za vyššie uvedené priestupky možno uložiť pokutu majiteľovi vozidla do výšky 33,20 € aj opakovane. Pokuta sa udelí rozhodnutím a splatná je v pokladni mestského úradu v Tlmačoch v hotovosti, poštovou poukážkou, alebo bankovým prevodom na účet mesta.

- uvedená úprava nariadenia je v rozpore so zákonom č. 372/1990 Zb., ktorý v § 52 a nasl. jednoznačne stanovuje príslušnosť správnych orgánov na prejednanie priestupkov (vrátane blokového konania), pričom pracovník mesta, primátor mesta, ktorý nemá právomoc ukladať sankcie (rozhodovať o sankciách) v zmysle zákona č. 372/1990 Zb., t. j. nemá charakter a postavenie správneho orgánu.
- zákon o priestupkoch č. 372/1990 Zb. (§ 58 odsek 3 písmeno d)) kogentne a výlučne zveruje právomoc objasňovať a prejednávať kategóriu priestupkov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky obecnej polícii, avšak aj táto právomoc je procesne obmedzená len na blokové konanie
- orgány mestskej/obecnej polície nemôžu objasňovať a prejednávať všetky priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky
- v prípade, že mesto/obec nemá zriadenú obecnú políciu, kontrolu môžu vykonávať aj poverení zamestnanci obce, avšak títo zamestnanci na rozdiel od príslušníkov obecnej polície nie sú oprávnení objasňovať a prejednávať priestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v prípade zistenia porušenia predpisov na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sú oprávnení iba privolať na riešenie príslušný orgán Policajného zboru SR.

Podľa § 48 zákona o priestupkoch, Priestupkom proti verejnému poriadku je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 47, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takým konaním ohrozí alebo naruší verejný poriadok. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur. Zákon za priestupkoch stanovuje možnosť uloženia pokuty do 33 eur, avšak vo VZN č. 4/2020 je upravené, že za priestupky možno uložiť pokutu majiteľovi vozidla do výšky 33, 20 Eur.

Ustanovenie § 9 VZN č. 4/2020 upravuje kontrolnú činnosť v zmysle ktorého kontrolu dodržiavania VZN vykonáva

- a/ policajný zbor Slovenskej republiky
- b/ primátor mesta
- c/ poslanec mestského zastupiteľstva
- d/ poverený zamestnanec MsÚ Tlmače
- e/ poverený pracovník p.o. Služby mesta Tlmače

V prípade poverenia zamestnanca obce, resp. poslancov OZ, tento by bol oprávnený len kontrolovať dodržiavanie VZN na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, neboli by však oprávnené subjekty tieto priestupky prejednávať, resp. uložiť pokutu v blokovom konaní, resp. v konaní o priestupku

Policajný zbor SR nevykonáva kontrolou dodržiavania nariadení mesta. Orgán Policajného zboru SR koná na základe zákona, nariadení vlády, všeobecne záväzných predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Vzhľadom na uvedený právny stav je potrebné, nakoľko je napadnuté nariadenie vo väčšom rozsahu v rozpore so zákonom, aby Všeobecne záväzné nariadenie mesta Tlmače č. 4/2020 zo dňa 10.12.2020 o parkovaní a odstavení vozidiel a vrakov na miestnych komunikáciách, parkoviskách a verejných priestranstvách bolo zrušené.

Mgr. Lívia Szillerová
prokurátorka